

sammensætning efter sagernes art og de nordiske samarbejdsministre med koordinering af samarbejdet som deres særlige opgave. Ministerrådet, herunder samarbejdsministrene, bistås af embedsmandskomiteer og fra 1. juli 1973 tillige af et permanent ministerrådssekretariat med sæde i Oslo.

Inden for de generelle rammer, den revierede Helsingfors-aftale fastsætter, er der gennemført to specialtraktater. En nordisk kulturafale trådte i kraft 1. januar 1972, og samtidig begyndte Sekretariatet for kulturelt Samarbejde i København sin virksomhed. På lignende måde dækker den nordiske transportaftale af 6. november 1972 trafik- og samfærdselsspørgsmålene. Også her findes en embedsmandskomité, mens sekretariatsopgaverne ligger under en afdeling af ministerrådssekretariatet i Oslo. Endvidere konstitueredes 1. september 1971 Nordisk Trafiksikkerhedsråd, som til sig fik knyttet Nordisk Komité for Trafiksikkerhedsforskning og Nordisk Komité for Vejtrafiklovgivning.

Parallelt med udbygningen af regeringernes samarbejdsorganer etablerede den revierede Helsingfors-aftale, til støtte for arbejdet i Nordisk Råd, et særligt præsidiasekretariat i Stockholm, ligesom de nationale delegationssekretariater og rådets udvalgsorganisation styrkedes.

Det nyeste skridt i udbygningen af de nordiske institutioner gennemførtes i forsommeren 1973 og omfattes derfor ikke af beretningen for dette års session. Ved en særlig traktat, underskrevet den 12. april 1973 og ratificeret af folketinget den 8. juni 1973, er der givet ministerrådssekretariatet i Oslo og kultursekretariatet i København status som international organisation, ligesom der for de ansatte er udarbejdet et særligt lønsystem og afgifter til institutionen i stedet for skatter. Ved en tillægsprotokol af 15. maj 1973, som ligeledes ratificeredes af folketinget den 8. juni 1973, er der blevet givet også rådets præsidiasekretariat i Stockholm international status med eget løn- og afgiftssystem.

Ud over de centrale markedsspørgsmål og opbygningen af de nordiske institutioner har rådet på de seneste tre sessioner arbejdet med en betydelig række væsentlige nordiske sager. Udvalget har med tilfredshed konstateret dette og udtaler ønsket om, at de ved-

tagne rekommandationer må nyde hurtig fremme hos de udøvende instanser. Et hovedformål fra rådets og rigsdagenes side med at anbefale og støtte oprettelsen af ministerrådet, embedsmandskomiteerne og sekretariaterne var at koordinere og aktivere samarbejdet mellem regeringerne og dermed fremskynde behandlingen af de nordiske sager. I en række tilfælde i de senere år har rådet set sig foranlediget til ved spørgsmål til regeringerne at forhøre sig om årsagen til, at rekommandationer ikke førtes ud i livet.

Af de sager, rådet har beskæftiget sig med 1971-73, vil udvalget særlig fremhæve ægte-skabsretten, den udvidede beskyttelse af privatlivets fred, TV-samarbejdet, bekæmpelsen af forureningen i Østersøen, de faste forbindelser i Øresund, storflyvepladsen på Saltholm samt et nordisk energisamarbejde.

Navnlig under generaldebatterne er der blevet fremdraget en række problemer af principiel betydning for den videre udvikling af det nordiske samarbejde. Udvalget vil pege på de vigtigste af disse emner.

Under udformningen af kulturtraktaten lykkedes det rådet at få indsat paragraffer, der sikrer, at det kulturelle samarbejde skal foregå under medvirken af rådet, og at dette — i praksis gennem sit kulturudvalg — skal have lejlighed til samråd med ministrene om budgetlægning og opgaveprioritering. En lignende bestemmelse indførtes i transportaftalen. Her er det trafikudvalget, som optræder på rådets vegne.

De to udvalgs medlemmer lægger stor vægt på, at disse traktatfæstede rettigheder bliver en realitet, bl. a. ved at rådet i god tid får de nødvendige dokumenter og oplysninger. Men også fra mange andre sider i rådet peges på nødvendigheden af at sikre det folkevalgte elements aktive medvirken i det nordiske samarbejde. Med den stærke udbygning af regeringsorganerne, specielt embedsmandskomiteerne og ministerrådssekretariaterne, næres der i rådet bekymring for en bureaukratisering af samarbejdet med svækkelse af den parlamentariske og folkelige indflydelse som følge.

Et specielt problem er den parlamentariske kontrol med de nordiske bevillinger. I de tilfælde (f. eks. vedrørende det nordiske kulturbudget på nogle og tredive millioner danske kroner og den nyoprettede teknolo-